

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ความรู้และการป้องกันอันตรายจากการใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืชในการผลิตหอมแดงของ
เกษตรกรตำบลมะกอก อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

โดย นาย จุติธาพัฒน์ เกื้อกุลวงศ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แบบสัมภาษณ์เลขที่.....

ชื่อ/สกุล

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบลมะกอก อำเภอ ป่าซาง จังหวัดลำพูน

วัน/เดือน/ปี ที่ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ ปี

3. สถานภาพการสมรส

โสด สมรส

หย่าร้าง หม้าย

4. ระดับการศึกษา

ไม่ได้ศึกษา ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

อนุปริญญา ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี อื่นๆ ระบุ

5. จำนวนสมาชิกในครอบครัวคน

6. จำนวนแรงงานในครอบครัวคน
7. ประสบการณ์ในการปลูกหอมแดงของท่าน ปี
8. รายได้ของครอบครัว บาท/ปี
- 8.1 รายได้จากภาคการเกษตร บาท/ปี
1. จากการปลูกหอมแดง บาท/ปี
2. จากการเกษตรอื่นๆ บาท/ปี
9. ท่านต้องกู้เงินมาลงทุนในการเกษตรหรือไม่
- กู้ กู้ทุกปี ไม่กู้
10. เหตุผลที่กู้
- กู้ทุกปี จำนวนเงิน บาท/ปี
- กู้บางปี จำนวนเงิน บาท/ปี
11. แหล่งเงินกู้ที่สำคัญ
- เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง สหกรณ์การเกษตร ระบุ
- เงินกู้ธนาคาร ธนาคารพาณิชย์ ระบุ
- ธกส. กองทุนหมู่บ้าน
- อื่นๆ ระบุ

ตอนที่ 2 ข้อมูลการผลิตหอมแดงและการจัดการสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

1. จำนวนพื้นที่ปลูกหอมแดงของท่าน ไร่ จำนวนแปลงแปลง
2. พื้นที่เพาะปลูกหอมแดงของท่าน
- ที่ดินตนเอง ไร่
- ที่ดินเช่าปลูก ไร่
- ที่ดินได้ทำฟรี ไร่
3. จำนวนครั้งที่ปลูกหอมแดงในรอบ 1 ปี..... ครั้ง

4. โปรรระบบ ระบบการผลิตพืชผลทางการเกษตรและการรับจ้างในรอบปี 52/53

พืชที่ปลูก	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค
หอมแดง												
ข้าวเหนียว												
ถั่ว												
ลำไย												
กระเทียม												

5. สภาพพื้นที่ปลูก

- ที่ราบ ที่น้ำท่วม/น้ำท่วมขัง
 ที่ลาดชัน อื่น ๆ ระบุ

6. แหล่งน้ำที่ใช้

- ชลประทาน น้ำบ่อหรือสระ
 ชลประทานและน้ำบาดาล น้ำฝนและชลประทาน
 อื่น ๆ ระบุ

7. พันธุ์หอมแดงที่ปลูก

- พันธุ์ที่มาจากนครพนมหรือพันธุ์บางช้าง
 พันธุ์ที่มาจากเชียงใหม่ (หอมเหนือ)
 พันธุ์ที่มาจากอินโดนีเซีย

8. ท่านมีการปลูกพืชหลังจากการปลูกหอมแดง

- มี เพราะ พืชชนิดใด
 ไม่มี เพราะ.....

9. มีการใช้สารชีวภาพในการผลิตหอมแดงหรือไม่

- ใช้ เพราะ ชื่อสาร
 ครอบคลุม/ป้องกัน ระบุ
 ไม่ใช่ เพราะ

10. ท่านประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคพืชและศัตรูพืช ในการผลิตหอมแดงหรือไม่ และจัดการอย่างไร

การป้องกันและ กำจัด	มี	ไม่มี	สารเคมีที่ใช้		สารชีวภาพที่ใช้		การป้องกัน/ กำจัด	วิธีการ ใช้	ระยะที่พบ
	✓	✗	ชื่อ สาร	อัตรา การใช้	ชื่อ สาร	อัตรา การใช้			
โรค									
-โรคแอนแทรก โนส -โรคใบจุด สีม่วง -โรคเหี่ยว -โรคหัวเน่า รากเน่า -โรคน้ำคอดิน -โรคน้ำและ ของหอม									
แมลงศัตรูพืช									
-หนอนกระทู้ หอม -เพลี้ยในหอม -หนอนชอนใบ									
วัชพืช									
-หญ้า									

11. ต้นทุนในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช (โรค แมลงศัตรูพืชและวัชพืช) ต่อปี

ค่าสารเคมีควบคุมโรค บาท/ปี
 ค่าสารเคมีควบคุมป้องกันแมลงศัตรูพืช บาท/ปี
 ค่าสารเคมีควบคุมวัชพืช บาท/ปี
 รวม บาท/ปี

12. ระดับความรุนแรงของโรคพืชและศัตรูพืช ในการผลิตหอมแดงมีความรุนแรง มาก ปานกลาง หรือน้อยอย่างไร

- มาก โรคและแมลงอะไรบ้าง
- ปานกลาง โรคและแมลงอะไรบ้าง
- น้อย โรคและแมลงอะไรบ้าง.....

ตอนที่ 3 การได้รับความรู้ด้านการใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและผลจากการใช้สารเคมี

1. ท่านเคยได้รับความรู้หรือการอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมีในการผลิตหอมแดง

- ให้ความรู้ ครั้ง/ปี
- การฝึกอบรม ครั้ง/ปี

2. ท่านเคยเข้าไปปรึกษาหรือพบกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกี่ยวกับการผลิตหอมแดงหรือไม่

- เคย เพราะ
- ไม่เคย เพราะ.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

3. ท่านเคยได้รับความรู้หรือการฝึกอบรมเกี่ยวกับ กิจกรรมในการผลิตหอมแดงดังต่อไปนี้หรือไม่

(โปรดให้รายละเอียด)

กิจกรรมในการผลิตหอมแดง	เรื่องที่ได้ รับหรือการ ฝึกอบรม	จำนวนครั้ง/ปี	หน่วยงานหรือ ผู้ให้ความรู้	ความรู้ที่ต้องการ เพิ่มเติม
การควบคุมแมลงและการป้องกันกำจัดศัตรูพืช				
3.1 การควบคุมและป้องกันโรค -โรคแอนแทรกโนส -โรคใบจุดสีม่วง -โรคเหี่ยว -โรคหัวเน่า รากเน่า -โรคเน่าคอดิน -โรคเน่าและของหอม				
3.2 การควบคุมแมลงศัตรูพืช -หนอนกระทู้หอม -เพลี้ยในหอม -หนอนชอนใบ				
3.3 การควบคุมวัชพืช -หญ้า				

หมายเหตุ = เรื่องหรือเนื้อหาที่ได้รับการฝึกอบรม/ให้คำปรึกษา ให้ใส่เลข 1

= หน่วยงานที่ให้ความรู้ เช่น อบต., เจ้าหน้าที่ส่งเสริม, ร้านค้าสารเคมี, เจ้าหน้าที่ของ
บริษัท ให้ใส่เลข 2

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4. ท่านหรือสมาชิกที่ทำการเกษตรเคยตรวจสารตกค้างในเลือดหรือไม่

- เคย พบสารตกค้าง ระดับ
- ไม่เคย เพราะ
5. มีหน่วยงานใดบ้างที่มาให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมีหรือการป้องกันตนเองจากสารเคมีหรือไม่
- อสม. สาธารณสุข
- เจ้าหน้าที่ อบต. เจ้าหน้าที่ส่งเสริม/ภาครัฐ
- เจ้าหน้าที่ของบริษัท อื่นๆ ระบุ
6. สารเคมีที่ท่านใช้คิดว่าอยู่ในปริมาณที่ใช้ในระดับที่ปลอดภัยหรือไม่
- ปลอดภัย เหตุผล
- ไม่ปลอดภัย เหตุผล
7. สารเคมีที่ใช้ชนิดใดที่คิดว่ามีผลต่อร่างกายมากที่สุด
- ชนิดป้องกันโรค เนื่องจาก
- ชนิดป้องกันแมลง เนื่องจาก
- ชนิดป้องกันวัชพืช เนื่องจาก
8. ท่านมีความเสี่ยงต่อการใช้สารเคมีในการจัดการผลิตหอมแดงหรือไม่
- มาก เนื่องจาก
- น้อย เนื่องจาก
9. ในครอบครัวท่านมีสมาชิกที่เจ็บป่วยจากการใช้สารเคมีหรือไม่ (เช่น มีน้ิรีระะ อ่อนเพลีย ภูมิแพ้ ผิวหนังลอก อื่นๆ)
- มี อาการ(ระบุ) 1.....2.....3.....
- ไม่มี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 4 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช การป้องกันอันตรายจากสารเคมี

และจากการใช้สารเคมีต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม

(คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก ลงในช่องคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้อง)

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	คำตอบ		เหตุผล
	ถูก	ผิด	
1. การอ่านฉลากคำแนะนำข้างขวดบรรจุเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ ต้องอ่านทุกครั้งก่อนใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เพราะเป็นส่วนที่บอกให้ทราบถึงวิธีการผสมวิธีใช้และการป้องกันอันตราย			
2. การผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชต้องผสมให้มีปริมาณความเข้มข้นสูงกว่าฉลากแนะนำ เพราะจะทำให้แมลงศัตรูพืชตายเร็วขึ้น			
3. การตรวจสอบอุปกรณ์การพ่น เช่น ถังพ่นยา หัวฉีด ฯลฯ ต้องทำทุกครั้งก่อนฉีดพ่นเป็นการป้องกันอันตรายและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการพ่นสารเคมี			
4. การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชชนิดเดียวกันติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้แมลงศัตรูพืชดื้อยา			
5. การฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชควรฉีดในตอนเช้าหรือเย็น และควรยืนอยู่เหนือทิศทางลมเสมอ			
6. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะเข้าสู่ร่างกายได้ทางเดียวโดยทางปากเท่านั้น			
7. การพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะพ่นเฉพาะกรณีที่แมลงระบาดในแปลงที่ปลูกเท่านั้น			
8. การสวมชุดป้องกันสารเคมี เช่น กางเกงขายาว เสื้อแขนยาว ผ้าปิดจมูกผ้าปิดปาก ถุงมือ แวนตา หมวกและ รองเท้าบูต จำเป็นต้องสวมใส่ให้มิดชิดทุกครั้งเพื่อป้องกันอันตรายจากสารเคมี			
9. ภาชนะที่บรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้หมดแล้วควรนำไปฝังกลบ			
	คำตอบ		เหตุผล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	ถูก	ผิด	
10. เมื่อนิคมพ่นสารเคมีเสร็จใหม่ๆ ควรรีบเข้าไปดูว่าศัตรูพืชของหอมแดงตายหมดหรือไม่			
11. เมื่อหัวฉีดอุดตันควรใช้ปากเป่า หรือดูดหัวฉีด			
12. ไม่ควรรับประทานอาหาร เครื่องดื่ม หรือสูบบุหรี่ในระหว่างปฏิบัติงาน			
13. บริเวณที่เก็บสารเคมีควรเก็บที่มีอากาศถ่ายเทสะดวกและอุณหภูมิไม่ร้อนเกินไป			
14. วิธีการที่ดีที่สุดในการป้องกันหอมแดงจากโรคและแมลงต้องพ่นสารเคมีป้องกันไว้ก่อนล่วงหน้า			

2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	คำตอบ		เหตุผล
	ถูก	ผิด	
1. การนิคมพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูในแปลงปลูกหอมแดงทำให้สิ่งมีชีวิตที่มีประโยชน์ในดิน เช่น ไส้เดือนดิน กบ เขียด ตายได้			
2. การทิ้งหรือล้างอุปกรณ์การพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในแหล่งน้ำใกล้แปลงปลูกหอมแดงมีผลทำให้จะทำให้อุ้ง หอย ปู ปลา ตายได้			
3. การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชทำให้ดินเป็นกรด ส่งผลให้ดินเสื่อมคุณภาพได้ผลผลิตลดลง			
4. การเลือกใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชควรเลือกใช้ชนิดที่มีคุณสมบัติป้องกันกำจัดแมลงได้หลายชนิด			
5. การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชชนิดเดียวกันติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้แมลงศัตรูพืชสามารถสร้างความต้านทานต่อสารเคมี ก่อให้เกิดการระบาดของแมลงรุนแรงมากกว่าเดิม			
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	คำตอบ		เหตุผล

	ถูก	ผิด	
6. การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ที่มีระดับพิษรุนแรงมากจะส่งผลให้เกิดการตกค้างในสิ่งแวดล้อมเป็นเวลานาน เช่น ในดิน น้ำ อากาศ			
7. สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ปลิวฟุ้งกระจายในอากาศ มีผลทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย เช่น เกิดอาการแพ้ ผดผื่น คันตามผิวหนัง			
8. การรับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกาย อาจทำให้เกิดพิษเฉียบพลันทันทีทันใด เช่น มึนศีรษะ อ่อนเพลีย หายใจติดขัด ตาพร่ามัว			
9. การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเป็นระยะเวลานานทำให้เกิดการสะสมของสารเคมีมีผลทำให้เกิดโรคมะเร็ง			
10. หากร่างกายมีบาดแผลจะทำให้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชซึมผ่านเข้าสู่ผิวหนังร่างกายได้ง่ายกว่าผิวหนังปกติ			
11. การใช้สารเคมีที่ทำลายเฉพะเจาะจงต่อชนิดของแมลงศัตรูพืช เป็นการช่วยอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของแมลงศัตรูพืช			
12. การขูดถอน เมาทำลายพืชที่เป็นโรคและการทำลายแหล่งที่อยู่อาศัยของแมลงศัตรู สามารถลดปริมาณของโรคและแมลงศัตรูพืชได้			
13. การผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชต้องทำในบริเวณที่ไม่มีลมพัดเพื่อป้องกันไม่ให้สารเคมีฟุ้งกระจายในอากาศ			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตอนที่ 5 แบบสัมภาษณ์การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

(คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าถูกต้องตามข้อความต่อไปนี้ พร้อมทั้งเหตุผล)

การป้องกันอันตราย	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ได้ ปฏิบัติ	เหตุผล
การป้องกันอันตรายก่อนการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช				
1. ท่านได้ตรวจสอบอุปกรณ์การพ่นสาร เคมีให้อยู่ในสภาพที่ดีก่อนใช้งาน				
2. ท่านอ่านฉลากให้เข้าใจและผสม สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ตามคำแนะนำบนฉลากทุกครั้ง				
3. ท่านผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช มากกว่า 1 ชนิด เพราะต้องการให้ออกฤทธิ์ดีขึ้น				
4. ท่านสวมถุงมือ ผ้าปิดจมูก และใช้ไม้ในการคนผสมหรือถ่ายเทสารเคมีกำจัดศัตรูพืช				
5. ท่านเลือกชนิดสารเคมีกำจัดศัตรูพืชให้เฉพาะเจาะจงกับแมลงศัตรูพืชที่ระบาดในแปลง				
6. ท่านได้ตรวจสอบชนิดของศัตรูพืชเพื่อเลือกชนิดของสารเคมีทุกครั้ง				
การป้องกันอันตรายขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช				
7. ท่านเลือกช่วงเวลาในตอนเช้าหรือตอนเย็นที่แสงแดดไม่ร้อนจัดและฉีดพ่นในขณะที่ลมสงบเท่านั้น				
8. ในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชท่านยืนอยู่เหนือลมเสมอ				
9. ไม่สูบบุหรี่ ดื่มน้ำ หรือรับประทานอาหาร ในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช				
การป้องกันอันตราย	ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ได้	เหตุผล

	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ปฏิบัติ	
10. ในขณะที่พ้นสารเคมีได้ห้ามคนหรือสัตว์เลี้ยงอยู่ในบริเวณนั้น				
11. ขณะฉีดพ้นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชท่านได้สวมชุดป้องกันสารเคมี ดังต่อไปนี้ - เสื้อแขนยาว - กางเกงขายาว - ถุงมือ - หน้ากาก/ผ้าปิดจมูก - แวนตา - ผ้าปิดปาก - หมวก/ผ้าโพกศีรษะ - รองเท้าบูต				
การป้องกันอันตรายหลังการฉีดพ้นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช				
12. หลังจากที่ท่านพ้นสารเคมีกำจัดศัตรูเสร็จแล้ว ท่านอาบน้ำฟอกสบู่ ชำระล้างร่างกายและซักเสื้อผ้าก่อนที่จะไปทำกิจกรรมอื่นๆ				
13. ท่านทำความสะอาดอุปกรณ์การพ้นสารเคมีเมื่อเสร็จงานทุกครั้ง				
14. หลังจากฉีดพ้นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชภายใน 1-3 วัน ท่านเข้าไปตรวจแปลงเพื่อดูว่าแมลงศัตรูพืชยังเหลืออยู่หรือไม่				
15. ภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้วท่านนำไปขุดหลุมฝังกลบดินให้มิดชิดทุกครั้ง				

การป้องกันอันตราย	ปฏิบัติ ทุกครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ได้ ปฏิบัติ	เหตุผล
16. ท่านล้างอุปกรณ์ที่ฉีดพ่น หลังจากเสร็จงานในแม่น้ำ ลำคลอง				
17. ท่านเก็บรักษาสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ในที่ปลอดภัย จากคน หรือสัตว์เลี้ยงและห่างไกลจากที่อยู่อาศัย				

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นาย จิตติชาพัฒน์ เกื้อกุลวงศ์
วัน เดือน ปี	19 สิงหาคม 2526
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกศิลป์ – เกษตร โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน
พ.ศ. 2547	สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง สาขาสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน จังหวัดลำพูน
พ.ศ. 2549	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขา สัตวศาสตร์ (สัตว์ปีก) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน	ศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ประสบการณ์ในการทำงาน	
พ.ศ. 2550 – 2551	บริษัท ฟิคฟ้อยท์ เพอร์มาเนนท์ จำกัด แผนกพนักงาน ลักษณงาน จำหน่ายเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์ และอาหารเสริมสำหรับไก่และสุกร
พ.ศ. 2551 – 2551	หจก. ฌรัฐพร จำกัด แผนกสัตวบาล ลักษณงานดูแลไก่เนื้อตั้งแต่ ไก่เนื้ออายุ 1 วันจนถึง 36-45 วัน